

Motion till riksdagen 2008/09:Sf380

av **Ulrika Karlsson i Uppsala (m)**

En human flyktingpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om rätten till eget boende (EBO).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kortare handläggningstider vid asylprövning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning i svenska.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisning för barn.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna till att begränsa polisens befogenheter att ingripa när s.k. gömda barn uppsöker vård och skola.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten för asylsökande att arbeta under asylprocessen.

Motivering

Världen över drömmer människor om att bygga en bättre framtid någon annanstans, men med röda streck i kartboken har det blivit lättare att utestänga än att bejaka andra människor.

Den svenska flyktingpolitiken havererade under den tidigare socialdemokratiska regeringen. Humanitet, solidaritet och generositet glömdes helt bort på vägen. I stället för att forma en politik och ett system där politiken utgår från principen om att alla människor är resurser, möjligheter och individer med egen kraft att forma sin framtid, har människor under långa perioder tillåtits att brytas ner på statliga institutioner för att sedan skickas tillbaka som mänskliga vrak. Drömmande människor förpassades till årslång karantän på nedslitna flyktingförläggningar, utan rätt att läsa svenska och med förbud mot

Fel! Okänt namn på

att arbeta. När man väntat i flera år, när man inte kan språket och när man inte fått känna värdighet genom att få arbeta blir situationen mycket svår. Till sammans med traumatiska upplevelser från hemlandet ger detta en oro och psykisk press som är svår att själv klara av. Människor tvingades in i en tillvaro som ofta präglades av maktlöshet, tristess, apati, uppgivenhet och till slut sjukdom. En sådan politik är inget annat än inhuman.

I inget annat jämförbart land i världen har invandrare och flyktingar drabbats så hårt av arbetslöshet, socialbidragsberoende och utanförskap som i Sverige. Och i inget annat land har det politiska ledarskapet varit så handlingsförlamat som under det socialdemokratiska styret. I stället för att angripa orsakerna till den havererade flyktingpolitiken – en reglerad arbetsmarknad, bidrags- och skattefällor, ett institutionaliserat omhändertagande – har välfärdsstatens ingenjörer vänt sitt eget misslyckande mot nykomlingarna. Med förslag som att inskränka rätten till eget boende (EBO) och inskränka rätten till ny ansökan o.s.v. har den tidigare regeringen skjutit bredvid mål. Det är den enskilde asylsökande som fått ta konsekvensen av kommuners och myndigheters fatala misslyckande. Statistik visar att människor som bor på flyktingförläggning mår sämre än de i eget boende. Att ta bort rätten till eget boende är förödande för den enskilde; därför finns det all anledning att värna rätten till eget boende (EBO).

Handläggningstiderna bör kortas till maximalt tre månader. Det är inte rimligt att människor skall tvingas vänta mer än tre månader på ett livsavgörande beslut.

Alla asylsökande måste erbjudas undervisning i svenska under hela vistelsetiden, även under tiden för ett eventuellt överlagande eftersom den som, trots flerårig vistelse i Sverige, inte kan tala svenska har försämrade möjligheter till egen försörjning och integration. Alla barn måste få möjlighet att delta i svenskundervisningen. Att barn är ut och är in går till s.k. asylklasser där det ofta endast erbjuds ett begränsat antal ämnen är inte acceptabelt i ett land som skrivit under FN:s barnkonvention.

Lika oacceptabelt är det när gömda barn av rädsla inte törs gå till skolan eller uppsöka sjukvården. Trots att FN:s barnkonvention kräver att myndigheter, domstolar m.fl. agerar utifrån barnens bästa har detta inte skett. Om vi erkänner så kallade gömda barns rätt till vård och skolgång är det rimligt att se över polisens befogenheter att ingripa när dessa barn också söker sig till vård och skola. I fråga om gömda barns skolgång har en särskild utredare haft i uppdrag att utreda förutsättningarna för att reglera en rätt till utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för barn och ungdomar som undanhåller sig ett avvisnings- eller utvisningsbeslut (dir. 2006:28). I uppdraget ingick att överväga om det behövs särskild reglering av polisens arbete med verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. I betänkande 2005/06:SfU10 skriver utskottet, med anledning av att gömda barn inte törs gå i skola eller uppsöka sjukvården: ”Mot bakgrund av att frågan om gömda barns rätt till skolgång numera är föremål för utredning samt att gömda barn och ungdomar har rätt till hälso- och sjukvård på samma villkor som barn bosatta i Sverige anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra något uttalande i dessa frågor.” Eftersom verkligheten visar att asylsökande

Fel! Okänt namn på

barn de facto inte har samma rätt till hälso- och sjukvård som svenska barn, eftersom de upplever en otrygghet när de uppsöker hälso- och sjukvård, bör frågan om barns rätt till sjukvården utredas närmare. På grund av ersättningsavtalen lämnar idag sjukvården rutinmässigt ut uppgifter till Migrationsverket, uppgifter som egentligen borde lyda under sekretess enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Samtliga som söker asyl i Sverige borde få möjlighet att arbeta i Sverige under asylprocessen samt informeras om denna möjlighet i samband med att asylansökan lämnas in. Dagens system med ansökan om undantag från förbudet att arbeta är otillfredsställande. Det leder bara till att vi via byråkrati hindrar asylsökande från att arbeta, skapa sig en egen försörjning och plattform i vårt samhälle. Dessutom är det absurt att arbetsvilliga människor måste ansöka om undantag från förbudet mot att arbeta.

Vi behöver öppna upp för fler vägar in i Sverige och Europa. Att söka asyl kan inte vara den enda vägen in. Vi behöver en större arbetskraftsinvandring. Genom att öppna upp för arbetskraftsinvandring stärker vi samtidigt asylrätten, då systemet avlastas från de människor som egentligen inte är flyktingar i lagens bemärkelse. Med en generös arbetskraftsinvandring kan vi skapa en human flyktingpolitik.

Stockholm den 30 september 2008

Ulrika Karlsson i Uppsala (m)